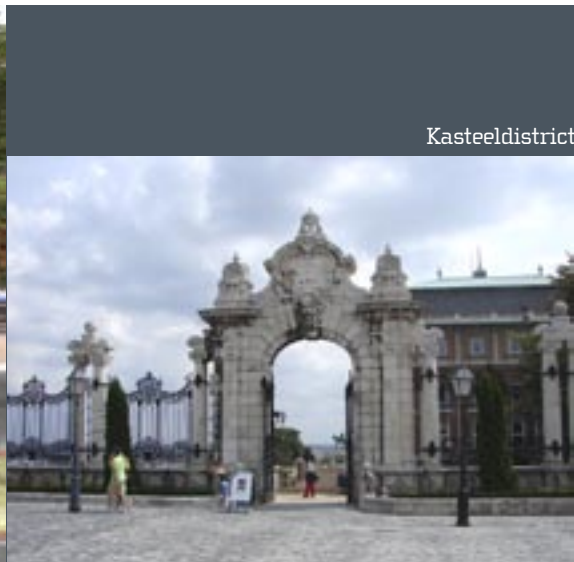

Zicht op de Donau met Parlementsgebouwen

Kasteeldistrict

Kasteeldistrict

Stedenprofiel: Boedapest

Roos van Put Boeda en Pest waren ooit twee steden, gelegen aan weerszijden van de Donau. En werden pas verenigd aan het einde van de 19de eeuw, om samen het huidige Boedapest te vormen, de hoofdstad van Hongarije. Het was de lievelingsomgeving van Sissi, keizerin van Oostenrijk en het was ooit de hoofdstad van het Ottomaanse Rijk, later bezet door Nazi Duitsland en de Russen. Boedapest is een stad met een roemrucht verleden, pas recent toegetreden tot de Europese Unie, vermaard vanwege het jaar 1956 toen de Sovjets de Hongaarse opstand neersloegen.

Een onsterfelijke naam die met deze stad is verbonden is die van de Zweedse diplomaat Raoul Wallenberg, die in de Tweede Wereld Oorlog vele joden het leven redde en zelf uiteindelijk werd gearresteerd en afgevoerd naar de Lubjanka gevangenis in Moskou, waar hij onder dubieuze omstandigheden is overleden. In elke steen in het Boedapest van vandaag is de roemruchte geschiedenis van de stad voelbaar. Denk alleen al aan Imre Nagy, de premier van Hongarije, gearresteerd door de Russen, vervolgens in 1958 geëxecuteerd. Of kijk naar de architectuur in de stad; de (kunst)historie laat zich zien in de vele prachtige gebouwen die de stad rijk is.

Neem het Gellért Hotel, een van de mooiste voorbeelden van de Secession. Althans, dat betreft voornamelijk de gevelpartij. De kamers in het hotel zijn wat afgetrapt, sommige zijn of worden

opgeknapt. Voor deze vertrekken betaal je een hogere prijs. De nog niet gerenoveerde kamers zijn sober en schoon. Op de drie centimeter lange, bijna lichtgevend groene krekels na, die zich in de gordijnen van de kamer had verscholen. Voor de overnachtingen hoef je niet naar het Gellért te gaan, de meeste bezoekers komen voor de baden. En die baden maken alles wat het hotel niet biedt, meer dan goed. Verblijf je echter in het hotel, kun je met je badjas aan via een interne lift (met ouderwetse bediende) direct naar de baden gelegen onder het hotel.

Het Gellért kent gescheiden werelden voor mannen en vrouwen, geldig voor met name de kuurbaden. De grote baden (binnen en buiten) zijn voor gezamenlijk gebruik, waarbij vermeld dient te worden dat het golfslagbad in de zomer golven produceert (elk uur een kwartier) waar menig zee jaloers op zal zijn. Kinderen en volwassenen kun-

Múcsarnok

Kasteeldistrict

Gellért Hotel

Gellért Hotel

Máttyás kerk

Hotel New York

nen hun lol niet op. In de kuurbaden binnen is het weldadig vertoeven. Zeker met een verkoudheid onder de leden. De meeste bezoekers dragen hier geen badkleding. Handdoeken in dit gedeelte worden uitgereikt, in alle andere baden van Boedapest is het raadzaam eigen handdoeken mee te nemen, huren is namelijk erg duur.

Een ander niet te missen hotel is Hotel New York. Hier geen traditionele badcultuur, maar een exuberant café/restaurant. Niet zozeer wat de keuze op de kaart betreft als wel de ambiance. Waar je ook kijkt, het barokke goud blinkt je tegemoet. De kwalificatie 'bling-bling' is hier volledig terecht. Vanzelfsprekend is de kaart wat prijs/kwaliteit betreft nogal uit proportie, maar een kopje koffie met wat Hongaarse patisserie kan er best vanaf. De beste patisserie in de stad is overigens te vinden bij Gerbeaud, één van de bekendste koffiehuisen van Boedapest. Opggericht in 1858 en inmiddels wereldberoemd. Het is een puur genot een taartje te nuttigen aan de marmeren tafels, onder de romantische kroonluchters. Een andere ongelooflijk prettige plek voor patisserie is te vinden in het Boeda gedeelte van de stad, in het straatje tegenover de Máttyás Kerk. Budavár Ruszwurm Cukrászda is superklein in oppervlakte, alle tafeltjes staan dicht op elkaar maar dat drukt de pret van de zoetheid niet.

GALERIES EN MUSEA

Op het gebied van kunst heeft Boedapest ontzet-

tend veel te bieden. Het is echter een grote stad waar niet alles is te belopen. Het openbaar vervoer is een optie, de metro in Boedapest is een gemakkelijk vervoersmiddel, brengt je (bijna) overal. De gele lijn is de oudste van Europa. Alleen al daarom een ritje waard. Taxi's zijn niet al te duur. Tenminste, als je gebruik maakt van de juiste maatschappijen (zie rubriek vervoer). Neem je een taxi van een andere, ben je vier keer zo duur uit. Een taxi moet je bijvoorbeeld nemen naar het Kiscelli Museum. Een zeer sympathiek museum, gesitueerd in een oud klooster. De lichten worden per gang door de uiterst vriendelijke suppoosten aangedaan en weer uitgedaan als je de zaal verlaat. Het museum herbergt een prachtige collectie Hongaarse kunst uit de 19de eeuw. In de kerk, grenzend aan het kloosterterrein worden tentoonstellingen hedendaagse kunst georganiseerd. Op het gebied van actuele kunst kun je twee musea bezoeken, die liggen echter erg ver uit elkaar. Aan de ene kant van de stad bevindt zich het Lumú ofwel het Ludwig Museum. Aan de andere kant het Múcsarnok (de Kunsthal), aan het Húsök Tere (Heldenplein), wat een prachtig, historisch plein is. Niet te missen is de Hongaarse Nationale Galerie met een collectie vanaf de middeleeuwen tot en met moderne kunst. En mooie verzameling Secession kunst. Een wandeling in het gebied van het museum (het Kasteeldistrict) is de moeite waard. En niet alleen vanwege de Máttyás Kerk gelegen in het hart van Boeda's kasteeldistrict,

Heldenplein

Museum Kiscelli

Valeria Fazekas

Cafe Cukrászda

Museum Ludwig

Restaurant Menza

maar ook door het uitzicht op de stad. Toeristisch, maar niettemin een noodzaak om een goed beeld van de stad te krijgen.

MODE EN ANTIK

Galleries liggen ook verspreid door de stad en hebben elk een duidelijk eigen signatuur. Waar de ene zich richt op 'cartoons & comics' beperkt de ander zich op fotografie, is de derde duidelijk een kunstenaarsinitiatief dat zich op de jongste generatie richt. Veel galleries zijn nog niet actief op het internationale terrein wat de Hongaarse avant-garde enigszins onderbelicht laat. Waarbij aangetekend dient te worden dat Little Warsaw natuurlijk als geen ander op het internationale podium actief is. Een kunstenaarsduo, András Gálik en Bálint Havas dat in hun atelier te Boedapest avonden organiseert waarop kunstenaars uit eigen land en daarbuiten over eigen werk vertellen. Wanneer je wordt uitgenodigd, vergeet dan niet hun dakterras te bezoeken. Wat zich praktisch rondom de hele bovenetage van het flatgebouw bevindt. Geweldig uitzicht op de stad. Deák en Acb Galéria staan overigens wel op internationale beurzen. De galeriefolder – verkrijgbaar bij diverse musea - is uiterst helder van opzet.

Naar mode-uitingen is het zoeken naar de bekende speld. Op de centrale ader, de winkelstraat Váci Utca, bevinden zich allerlei soorten winkels. Met hier en daar een pareltje op het mode terrein.

Niet te missen in deze categorie is de hoedenwinkel van Valeria Fazekas (op nr 50). Haar hoeden getuigen van een zeer originele kijk op het fenomeen hoeden. Traditie gaat hier hand in hand met stijl, aangevuld met een vleugje temperament. Sommige hoeden kun je zelf vervormen, waardoor je telkens met dezelfde hoed in een andere vorm op feestjes kunt verschijnen. Voor de prijs hoeft je het niet te laten, in vergelijking met Nederland ben je twee derde keer zo goedkoop uit. Neem vanaf de winkel van Fazekas de eerste straat rechts en je komt uit bij de winkel van een kunstenaarscollectief: Eventuell. Actuele ontwerpen op het gebied van textiel (sjaals), kussens, sieraden. In dit soort etablissementen is ook de folder te krijgen waar designwinkels zich bevinden in Boedapest. Wie van antiekstraatjes houdt bezoekt de Falk Miksa utca. Typisch zo'n straatje (gelegen vlak bij, schuin tegenover de parlamentsgebouwen van Boedapest) waar het geld in je zak brandt. Met name de Bauhaus designwinkel is een 'must'.

Boedapest heeft ontzettend veel, het is een stad waar het bruist en borrelt. Heeft een levendig straatklimaat, een bloeiende badencultuur, goed eten, cultuur in vele soorten en maten, festivals op het terrein van muziek en hedendaagse dans. Werkelijk te veel om op te noemen. Een lang weekend is veel te kort.

Met veel dank aan Susan Jegesi.

BoedapestTips

AVANT-GARDE GALERIES IN BOEDAPEST

Acb galéria, www.abcgaleria.hu
Barcsay Terem, Andrászi út 69-71
Deák Erika Galéria, Jókai tér 1
Dorottya Galéria, Dorottya u. 8
Karton Galéria, www.kartonarts.hu
Knoll Galéria Budapest, Liszt Ferenc tér 10
Lumen Galéria, www.photolumen.hu
Óbudai Táraskör Galéria, Kiskorona u. 7
Stúdió Galéria, Képiró u. 6
Trafó Kortárs Művészeti Háza, Liliom u. 41, podiumkunst, muziek, beeldende kunst, non profit galerie
Várfok Galéria, www.varfok-galeria.hu
Vintage Galeria, Magyar u. 26 (fotogalerie)

MODE

Namen om te onthouden: Valeria Fazekas, hoedenontwerpster. Maakt hoeden tegen zeer schappelijke prijs, unieke exemplaren. Sommige modellen zijn zelf te modelleren, waardoor je met dezelfde hoed telkens verschillende vormen kan maken. Te vinden op de Váci Utca 50 (centrum). Páger Bernadett, textieldesigner, werk van haar te vinden bij Eventuell Múterem Galéria, Nyári Pál u., nr 7, (www.eventuell.hu). Galerie met textiel, actuele sieraden, kleding voor vrouwen. Hier ook werk te koop van Kamchatka Design. Sieradenontwerpster: Király Fanni, www.kiralyfanni.com.

Designgaleries: www.wladisgaleria.hu, www.sixay.com (meubels), www.palmettadesign.hu (vazen e.d.), <http://mana.srv.hu>, Sziráczky Stúdió te vinden aan de Hercegpímás u. nr. 6. (haute couture).

Galerie Eventuell

WINKELN

Leuke straat met designwinkels (o.a. Bauhaus): Falk Miksa utca. Markt in het Centrale Marktgebouw, verkoop van groente, fruit, vlees, souvenirs zoals sjjaals. Verwacht echter geen goede deals te sluiten wat leuke souvenirs betreft, betere prijs/kwaliteitverhouding in de stad. Variëteit in winkels is te vinden in en rondom het Vörösmarty Tér en aan de Váci Utca, het ene deel van deze straat is goed om te winkelen, in het andere veel restaurants en bars – eten en drinken.

THEATER

Magyar Nemzeti Balett – het Hongaarse Nationaal Ballet, www.nemzetitanaszinhaz.hu
Artus, www.artus.hu, theater
Boedapest heeft vele festivals op het terrein van muziek en dans gedurende het jaar. Het beste is de gidsen ter plekke te raadplegen, want in de zomer gebeurt er veel in de open lucht.

ETEN & DRINKEN

Lekkerste patisserie: bij Gerbeaud en in het gedeelte Buda, binnen de muren van het kasteel, daar bevindt zich het kleine maar zeer bijzondere Budavár Ruszwurm Cukrászda, gelegen in het straatje tegenover de Mátyás Kerk. 'The place to be' is restaurant Menza, op het Liszt Ferenc plein, retro jaren '70 interieur met prima kaart. In dit buurtje bevinden zich overigens vele restaurants. Keus genoeg.

Zwembad Gellért Hotel

HOTELS

Gellért Hotel, kamers zijn wat afgetrapt en erg sober. Maar de baden, te betreden via een lift met bediende maken alles goed, www.danubiushotels.com
Hotel New York. Goud en kitsch bepalen hier de sfeer.
Duur om te overnachten maar een niet te missen ervaring, www.boscolohotels.com.
Four Seasons Gresham Palota, www.greshampalace.com
Hotel Art, www.hotelart.hu
Hotel Pest, www.hotelpest.hu

OVERIG KUNST & CULTUUR

Lumú, Ludwig Museum, Museum voor hedendaagse kunst, www.lumu.org.hu.
Múcsarnok/Kunsthall, Dózsa György út 37 (aan het Húsök Tere, het Heldenplein in Boedapest). Een van de leukste locaties voor hedendaagse kunst in Boedapest.

Naast het Kiscelli Museum bevindt zich een ruïne van een oude kerk, worden veel tentoonstellingen hedendaagse kunst georganiseerd. In het museum bevindt zich een collectie met Hongaarse kunst uit de 19de eeuw. Het museum zelf, gehuisvest in een oud klooster – gebouwd in 1745, is op zich al de moeite waard.

Magyar Nemzeti Galéria (Hongaarse Nationale Galerie), met kunst vanaf de Middeleeuwen tot de huidige eeuw.

Actuele tips kunst en cultuur met programma's in het Engels: koop de Budapest Sun.

Sporten: langs de Donau joggen. En zwemmen natuurlijk in de vele baden die de stad rijk is. Mooiste baden zijn te vinden in het Gellért Hotel (met in het buitenbad in de zomer elk uur golfslag, met golven die de zee evenaren. Ook mooi zijn de Széchenyi zwembaden. Eigen handdoeken meenemen, want huren is duur.

Vervoer: metro. Boedapest heeft drie lijnen, de gele lijn is de oudste metrolijn van Europa.

Taxi: neem altijd een Fotaxi (2222222) of een Citytaxi (7777777). Andere taxi's berekenen veel te hoge prijzen. Boedapest is een grote stad, om veel te kunnen zien is verplaatsen per metro of taxi noodzakelijk.

Overige websites: var@budapestinfo.hu, feihegy@budapestinfo.hu, www.budapestfunzine.hu (Hungary's only weekly English program magazine), www.wherebudapest.com (The complete city guide + maps), www.keytobudapest.com.

Gerbeaud